

Balla Tibor alezredes:

A MAGYAR KIRÁLYI HONVÉD LUDOVIKA AKADÉMIA VEZETŐI, 1872–1918 (2.)

DOI: [10.35926/HSZ.2022.3.9](https://doi.org/10.35926/HSZ.2022.3.9)

ÖSSZEFOGLALÓ: Az önálló honvédtisztképzés 1872-ben indult meg a magyar királyi Honvéd Ludovika Akadémián, amely közel fél évszázados fennállása folyamán, 1918-ig több ezer honvédtisztet képzett a Magyar Királyságnak. Az itt folyó oktató- és nevelői munka minősége jelentős mértékben függött az intézmény mindenkori vezetőjének személyétől. A felállítástól az első világhétség végéig tartó időszakban a Ludovika Akadémiának 14 vezetője (kezdetben igazgatója, majd 1890-től parancsnoka) volt, akiknek katonai pályafutása kevésbé ismert. A tanulmányból kiderül, hogy kik is voltak, s milyen tiszti pályát futottak be. Az első részben a szerző történelmi-statisztikai és szociológiai módszerek segítségével mutatta be és elemezte személyes adataikat, a második, befejező részben pedig a magyar királyi Honvéd Ludovika Akadémia igazgatói, illetőleg parancsnoki beosztását 1872–1918 között betöltött 14 vezető katonai pályafutásának adatait foglalja össze.¹

KULCSSZAVAK: honvédtisztképzés, Ludovika Akadémia, katonai pályafutás

MÓRICZ SÁNDOR, SEPSISZENTGYÖRGYI ÉS NAGYVÁRADI, MAGYAR KIRÁLYI HONVÉD EZREDES

* Köpec (Háromszék), 1820. 01. 08. – † Nagyszeben (Szeben vármegye), 1882. 08. 20.

Apja: Móricz József határőr őrnagy

Anyja: Boda Teréz

Családi állapot: nő (Dobay Leontina † 1862, házasságkötés: 1859-ben; Marine Karolina házasságkötés: 1862-ben)

Gyermekei: Ilona, Károly (1864)

Vallása: református

Iskolái, végzettsége: 1836–39 cs.-kir. utásztestületi iskola, Tulln; 1846–47 fegyvertiszti tanfolyam, Bécs; 1856–58 műszaki főiskola, Bécs

Nyelvismerete: magyar és német (igen jó), román és francia (meglehetősen jó)

Rendfokozatai: 1839. 08. 01. hadapród, 1842. 10. 15. II. osztályú hadnagy, 1845. 12. 01. I. osztályú hadnagy, 1848. 08. 01. főhadnagy, 1848. 10. nemzetőr őrnagy, 1849. 04. 19. honvéd százados, 1849. 08. 24. honvéd őrnagy, 1869. 10. 24. m. kir. honvéd alezredes, 1872. 04. 29. m. kir. honvéd ezredes

¹ A szövegben alkalmazott rövidítések az alábbiak: cs.-kir.=császári-királyi, cs. és kir.=császári és királyi, m. kir.=magyar királyi, é. n.=évszám nélkül.

Beosztásai: 1835. 08. 18. a cs.-kir. 15. határőrezredben; 1840. 11. a cs.-kir. katonai nevelőintézet matematika, építészet, utásztan, katonai rajz, földmérés, fegyvertan tanára, Kézdivásárhely; 1846. 08. – 1846. 10. katonai mérnök új utak kijelölésénél; 1846. 12-től fegyvertiszt tanfolyamon, Bécs; 1847. a cs.-kir. 15. határőrezred fegyverraktárát felügyelő tiszt, Kézdivásárhely; 1848. 11. 28. Dobay Károly ezredes, Háromszék katonai parancsnokának segédtsztje; 1849. 04. 19. a székely utászosztály parancsnoka; 1849. 06. 08. – 1849. 08. 24. a székelyföldi hadosztály táborkari (vezérkari) tisztje; 1869. 10. 24. a m. kir. 43. honvéd zászlóalj parancsnoka, Szatmárnémeti; 1871. 05. 23. a m. kir. 8. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka, Brassó; 1872. 07. 18. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia igazgatója, Budapest; 1873. 11. 05. a m. kir. 8. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka, Brassó; 1874. 08. 30. a m. kir. VII. honvédkerület 1. dandárjának parancsnoka, Zágráb; 1874. 09. 12. a m. kir. VI. honvédkerület 2. dandárjának ideiglenes parancsnoka, Nagyszeben; 1875. 03. 01. nyugállomány, Nagyszeben

Hadjáratai: 1848. 10. – 1849. 08. 24–25. között a magyar szabadságharcban, a honvédség kötelékében

Kitüntetései: –

Címek és rangok: örökölt nemesi cím és előnév

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: 1882. 08. 22., nagyszebeni katonai temető

Megjegyzés: –

EDÉNYI (1848. 11-IG REINDL) LIPÓT, MAGYAR KIRÁLYI HONVÉD EZREDES

* Kudzsir (Szászváros szék), 1826. 10. 23. – † Hidegvíz (Nagy-Küküllő vármegye), 1897. 06. 22.

Apja: Franz Reindl cs.-kir. ezredes

Anyja: –

Családi állapota: nős (Dobay Klára)

Gyermekei: Rezső, Károly, Mária

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: 1838–1845 cs.-kir. katonai akadémia, Bécsújhely

Nyelvismerete: német (tökéletes), magyar és román (a szolgálat igényeinek megfelelően), olasz és francia (kevés)

Rendfokozatai: 1845. 09. 22. alhadnagy, 1848. 10. 15. főhadnagy, 1848. 11. 01. honvéd főhadnagy, 1849. 01. 26. honvéd százados, 1849. 07. 16. honvéd őrnagy, 1869. 04. 18. m. kir. honvéd őrnagy, 1870. 11. 01. m. kir. honvéd alezredes, 1873. 05. 01. m. kir. honvéd ezredes

Beosztásai: 1845. 09. 22. az erdélyi cs.-kir. 16. határőr gyalogezredben; 1847. 03. 16. a cs.-kir. 31. sorgyalozezredben, Balthasar Simunich altábornagy, hadosztályparancsnok hadsegédje, Tarnów; 1848. 11. 01. a magyar hadügyminisztérium táborkari osztályán; 1848. 12. 15. a felső-tiszai honvéd hadtest Dessewffy Arisztid alezredes vezette dandárjának táborkari tisztje; 1849. 01. 26. a Dessewffy-hadosztály vezérkari főnöke; 1849. 05. 25. – 1849. 08. 19. a IX. honvéd hadtest segédtsztje; 1869. 04. 18. a m. kir. 21. honvéd zászlóalj parancsnoka, Nagyszeben; 1869–70

a honvéd tiszti- és a tisztképző iskola, 1870–71-ben a honvéd tisztképző iskola parancsnoka és tanára, Nagyszeben; 1871. 05. 01. a m. kir. 7. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka, Nagyszeben; 1873. 12. 01. – 1876. 07. 15. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia igazgatója, Budapest; 1876. 07. 16. betegszabadságon, Budapest; 1876. 12. 23. felmentve a Ludovika Akadémia parancsnoksága alól; 1877. 04. 01. nyugállomány, Mihályfalva

Hadjáratai: 1848. 10. 22. és 1849. 08. 19. között a magyar szabadságharcban, a honvédség kötelékében

Kitüntetései: –

Címek és rangok: –

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: 1867-től a Nagyszeben városi Honvédegylet tagja volt.

PÉCHY EDE, PÉCHUJFALUSI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY

* Péchujfalu (Sáros vármegye), 1817. 04. 06. – † Péchujfalu (Sáros vármegye), 1896. 09. 04.

Apja: Péchy Imre Sáros vármegyei alispán, majd Zágráb vármegyei főispán, magyar királyi udvari tanácsos

Anyja: Péchy Ágnes

Családi állapot: nő (jamniki Jóny Hermina, házasságkötés: 1849. 12. 26., Lőcse)

Gyermekei: egy fiú (Albert, 1851. 02. 23.), egy lány (Natalia, 1852. 06. 28.)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: nyolc gimnáziumi osztály; 1834–37 a cs.-kir. 60. gyalogezred hadapród-iskolája, Krens

Nyelvismerete: magyar, német és szlovák (jó), francia, lengyel és cseh (kevés)

Rendfokozatai: 1834. 08. 29. önkéntes hadapród, 1837. 07. 01. hadnagy, 1843. 07. 01. főhadnagy, 1848. 04. 01. százados, 1853. 10. 19. őrnagy, 1869. 12. 23. m. kir. honvéd őrnagy, 1870. 11. 01. m. kir. honvéd alezredes, 1872. 04. 28. m. kir. honvéd ezredes, 1878. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy

Beosztásai: 1834. 08. 29. a cs.-kir. 60. gyalogezredben, Krens; 1837. 07. 01. testőr a Magyar Nemesi Testőrségnél, Bécs; 1842. 05. 01. századparancsnok a cs.-kir. 2. vértesezredben, Łańcut; 1853. 10. 19. századtiszt a cs.-kir. 5. huszárezredben, Körmend; 1857. 07. 01. nyugállomány; 1869. 12. 23. a m. kir. 37. honvéd zászlóalj parancsnoka, Eperjes; 1871. 05. 07. a m. kir. 16. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Buda; 1873. 06. 14. – 07. 18. a m. kir. V. honvédkerület megbízott parancsnoka, Buda; 1873. 07. 19. a m. kir. 16. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Buda; 1873 – 1877. 10. 12. a m. kir. Honvéd Főtörvényszék ideiglenes elnöke, Budapest; 1874. 08. 30. a m. kir. V. honvédkerület 1. dandárjának parancsnoka, Buda; 1875. 12. 30. a m. kir. V. honvédkerület ideiglenes parancsnoka, Buda; 1876. 02. 11. a m. kir. I. honvédkerület 1. dandárjának ideiglenes parancsnoka, Pest; 1876. 03. 24. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka, Pest; 1877. 01. 23. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia ideiglenes igazgatója; 1877. 09. 12. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia tényleges igazgatója, Budapest;

1880. 08. 26. felmentve a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia igazgatói beosztásából és áttéve létszám feletti állományba; 1881. 03. 11. nyugállomány, Eperjes
Hadjáratai: 1848–49-ben a cs.-kir. hadsereg kötelékében vett részt a magyar szabadságharc ellen indított hadjáratokban

Kitüntetései: 1880: Legfelsőbb Dicsérő Elismerés; 1881: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; é. n.: Katonai Tiszti Szolgálati Jel I. osztálya, Hadiérem

Címek és rangok: családja eredetileg Erdélyből származott, ősei 1555-ben kaptak nemesi címet I. Ferdinánd császártól

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: 1896. 09. 06. Péchujfalu, a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra

Megjegyzés: –

BASSARABITS SÁNDOR, JASSENOVAI, MAGYAR KIRÁLYI HONVÉD EZREDES

* Jaszenova (Temes vármegye), 1839. 04. 28. – † Grác (Ausztria, Stájerország), 1909. 01. 27.

Apja: államhivatalnok

Anyja: –

Családi állapota: nős (Förster Irma, házasságkötés: 1879)

Gyermekei: egy fiú (Sándor Illés Achilles), egy lány (Lujza Regina Janka)

Vallása: görögkeleti

Iskolái, végzettsége: ? – 1858 cs.-kir. katonai akadémia Bécsújhely; 1861–63 cs.-kir. Hadiiskola, Bécs (jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és horvát (folyékony), német, szerb, román, olasz, francia és angol (jó), orosz és török (valami)

Rendfokozatai: 1858. 09. 01. II. osztályú hadnagy, 1859. 04. 24. I. osztályú hadnagy, 1859. 06. 15. főhadnagy, 1866. 05. 01. II. osztályú százados, 1871. 05. 01. m. kir. I. osztályú honvéd százados, 1872. 11. 01. m. kir. őrnagy, 1876. 05. 01. m. kir. alezredes, 1878. 05. 01. m. kir. ezredes

Beosztásai: 1858. 09. 01. a cs.-kir. 2. gyalogezredben, Fogaras; 1859. 04. 24. tanár a cs.-kir. 2. gyalogezred hadapródiskolájában; 1859. 06. 15. a cs.-kir. temesvári önkéntes zászlóaljban; 1859. 10. 01-én a cs.-kir. 6. sorgyalogezredben, Újvidék; 1863–1866 a cs.-kir. Főhadparancsnokság I. osztályán, Bécs, majd a cs.-kir. II. hadtest báró Josef Rezníček vezérőrnagy vezette dandárjánál, Bécs, végül báró Emanuel Saffran vezérőrnagy dandárjánál, Bécs; 1866. 12. 01. a cs.-kir. 32. sorgyalogezredben, Buda; 1867 századparancsnok a cs.-kir. 32. sorgyalogezredben, s a dandárhadapródiskola megbízott vezetője, Buda; 1868. 02. 01. a cs.-kir. 21. határőrvidéki hadosztály parancsnokságán, Zágráb; 1868 a Temesvári Főhadparancsnokságon, majd a cs.-kir. 17. hadosztály- és katonai parancsnokságon, Temesvár; 1869 a cs. és kir. Hadügyminisztérium Országleíró Irodájának külföldi osztályán, Bécs; 1870. 10. 15. a cs. és kir. 16. hadosztály- és katonai parancsnokság vezérkari tisztje, Nagyszeben; 1871. 05. 01. a m. kir. II. honvédkerületi parancsnokság segéd tisztje, Szeged; 1872. 03. 14. a m. kir. VI. honvédkerületi parancsnokság segéd tisztje, Kolozsvár; 1872. 09. 09. a m. kir. I. honvédkerületi parancsnokság segéd tisztje és a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia vezérkari szolgálat és a

harcászat tanára, Pest; 1873. 05. 27. a m. kir. Honvéd Főparancsnokság második segédtsztje, Budapest; 1873. 11. 01. katonai előadó a m. kir. Honvédelmi Minisztérium elnöki osztályán, Budapest; 1874. 09. 03. a m. kir. VII. honvédkerületi parancsnokság segédtsztje, Zágráb; 1875. 12. 17. a m. kir. 9. honvédzászlóalj parancsnoka, Nagyszalonta; 1876. 09. 03. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályának vezetője, Budapest; 1880. 08. 26. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia igazgatója, Budapest; 1881. 06. 27. felmentve a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia igazgatói tisztségéből, egyúttal egészségügyi okokból várakozási illetékkal szabadságolva; 1882. 08. 01. nyugállomány, Grác

Hadjáratái: 1866-ban Michael Ritter von Thom vezérőrnagy dandárjának vezérkari tisztjeként harcolva vett részt a Poroszország elleni háborúban, a július 3-i königgrätzi, továbbá a július 22-i blumenau-i csatában.

Kitüntetései: 1866: Legfelsőbb Dicséző Elismerés; 1874: Hadiérem; 1880: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; külföldi: é. n.: Török Medzsidiye Rend IV. osztálya

Címek és rangok: 1889. 09. 10. magyar nemesi cím és a jassenovai nemesi előnév

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: Bassarabits 29 éven át gyűjtött régiségeket. Felesége halála után kollekcijából számos kötet, kép, dokumentum a Ludovika és a Magyar Tudományos Akadémia különböző gyűjteményeit, az 1457 darabból álló éremgyűjteménye pedig a Magyar Numizmatikai Társulat kollekciját gazdagította.

SZABÓ JÓZSEF, BOCZONÁDI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

* Kiskunfélegyháza (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1824. 12. 01. – † Kiskunfélegyháza (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1893. 06. 26.

Apja: Szabó József gárdista, Kiskun kerületi főkapitány, majd földbirtokos

Anyja: Ferenczy Lucia

Családi állapot: nő (homoródszentpáli Szentpály Janka írónő, házasságkötés: 1856. 08. 03.), 1877-ben elvált feleségétől

Gyermekei: két lány (Ilona, 1858. 06. 15., Aranka, 1860. 02. 12.) és egy fiú (Sándor, 1865. 02. 15.)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: hat gimnáziumi osztály; 1840–41 cs.-kir. tüzérfolyam az 5. tábori tüzérezredben, Pest; 1841–49 a cs.-kir. 19. gyalogezred hadapródiskolája, Bécs

Nyelvismerete: magyar és német (jó), francia és latin (kevés)

Rendfokozatai: 1841. 09. 28. hadapród, 1844. 05. 01. hadnagy, 1848. 09. 23. honvéd főhadnagy, 1848. 10. 12. honvéd százados, 1849. 05. 14. honvéd őrnagy, 1869. 04. 18. m. kir. honvéd őrnagy, 1870. 11. 14. m. kir. honvéd alezredes, 1873. 05. 01. m. kir. honvéd ezredes, 1878. 10. 29. cs. és kir. vezérőrnagy, 1883. 05. 01. cs. és kir. altábornagy

Beosztásai: 1841. 09. 28. a cs.-kir. 19. sorgegyezredben, Bécs; 1844. 05. 01. – 1848. 09. 20. testőr a Magyar Nemesi Testőrségnél, Bécs; 1848. 09. 23. az ideiglenes honvéd főparancsnok, nádosai Nádossy Sándor alezredes segédtsztje; 1848. 10. 01. a 34. honvéd

zászlóalj segédtsíztje; 1848. 10. 19. – 1849. 08. 13. századparancsnok a Zemplén megyei 42. honvéd zászlóaljban; 1869. 04. 18. a m. kir. 2. honvéd zászlóalj parancsnoka, Pest; 1871. 12. 16. a m. kir. 4. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka, Zombolya; 1874. 08. 30. a m. kir. I. honvédkerület 1. dandárjának megbízott parancsnoka, Pest; 1876. 02. 11. a m. kir. VI. honvédkerület 2. dandárjának ideiglenes parancsnoka, Nagyszeben; 1877. 01. 23. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka, Pest; 1877. 10. 12. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka és a m. kir. Honvéd Főtörvényszék ideiglenes elnöke, Budapest; 1878. 10. 19. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár tényleges parancsnoka, Pest; 1879. 10. 20. a m. kir. I. honvédkerület ideiglenes parancsnoka, Budapest; 1882. 02. 09. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia igazgatója, Budapest; 1883. 09. 25. szembaja miatt szabadságolás; 1884. 05. 01. nyugállomány, Kiskunfélegyháza

Hadjáratai: 1848. 09. 23. és 1849. 08. 13. között a magyar szabadságharcban, a honvédség kötelékében

Kitüntetései: 1880: Legfelsőbb Dicsérő Elismerés, 1898: (posztumusz) Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára

Címek és rangok: 1843. 01. 12. magyar nemesi cím és előnév (apja révén), 1867-től a Kiskun Kerületi Honvédegylet tagja, majd 1890-től annak elnöke

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: ?, Kiskunfélegyházi Felső Temető

Megjegyzés: 1861-től Kiskunfélegyháza országgyűlési képviselője, síremlékét 2018-ban felújították.

SZVETICS JÓZSEF, NEMESSÁGODI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Újhegy (Vas vármegye), 1828. 05. 29. – † Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1912. 04. 06.

Apja: kisbirtokos nemes

Anyja: –

Családi állapota: nős (Wokaun Mária Anna, házasságkötés: 1863)

Gyermekei: egy fiú (Emil József Károly, 1863)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: főgimnázium, Szombathely (jeles eredménnyel); 1855–56 a cs.-kir. 47. sorsyalegred hadapródiskolája, Bologna

Nyelvismerete: magyar és német (tökéletes), szlovén, horvát, olasz (szükségképpen), francia (kevés)

Rendfokozatai: 1848. 11. 11. honvéd hadnagy, 1849. 04. 24. honvéd főhadnagy, 1849. ? honvéd százados, 1849. 08. 27. cs.-kir. gyalogos, 1852. 05. 13. cs.-kir. tizedes, 1854. 06. 20. cs.-kir. őrmester, 1855. 05. 16. cs.-kir. hadapród, 1856. 11. 16. cs.-kir. II. osztályú hadnagy, 1859. 04. 01. cs.-kir. I. osztályú hadnagy, 1859. 06. 24. cs.-kir. főhadnagy, 1866. 07. 03. cs.-kir. II. osztályú százados, 1869. 11. 01. I. osztályú m. kir. honvéd százados, 1874. 05. 01. m. kir. honvéd őrnagy, 1879. 05. 01. m. kir. honvéd alezredes, 1883. 05. 01. m. kir. honvéd ezredes, 1889. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1894. 05. 01. cs. és kir. altábornagy

- Beosztásai:* 1848. 11. 11. – 1849. 08. 13. a Vas vármegyében alakult 44. honvédszászlóaljban; 1849. 08. 27. a cs.-kir. 47. sorgyalogezredben, Marburg; 1856. 11. 16. századtiszt a cs.-kir. 47. sorgyalogezredben; 1857. 10. 01. zászlóaljsegédtiszt a cs.-kir. 47. sorgyalogezredben és tanár az ezred hadapródiskolában, Bologna; 1859. 05. 15. ezredsegédtiszt a cs.-kir. 47. sorgyalogezredben; 1866. 07. 03. századparancsnok a cs.-kir. 47. sorgyalogezredben; 1867. 03. 01. századparancsnok a cs.-kir. 51. gyalogezredben, Olmütz; 1867. 09. 01. századparancsnok a cs.-kir. 16. gyalogezredben, Budweis; 1869. 11. 01. századparancsnok a m. kir. 76. honvéd zászlóaljban, Körmend; 1870 előbbi beosztása mellett még a m. kir. V. honvédkerületi tiszt- és tisztképzőiskola parancsnoka és tanára, Buda; 1871. 11. 01. a m. kir. 76. honvéd zászlóalj ideiglenes parancsnoka, Körmend; 1874. 05. 01. a m. kir. 76. honvéd zászlóalj parancsnoka, Körmend; 1876 az illetékszabályzat szerkesztésére felállított bizottság tagja a m. kir. Honvédelmi Minisztériumban, Budapest; 1878. 10. 01. második törzstiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest, 1880. 08. 26. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia aligazgatója, Budapest; 1881. 02. 11. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia ideiglenes igazgatója, Budapest; 1881. 11. 01. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia helyettes igazgatója, Budapest; 1882. 03. 01. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia aligazgatója, Budapest; 1883. 09. 25. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia ideiglenes igazgatója, Budapest; 1885. 01. 19. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia tényleges igazgatója, Budapest; 1890. 03. 17. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia első parancsnoka, Budapest; 1893. 05. 24. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka és a Honvéd Főtörvényszék elnöke, Budapest; 1895. 10. 01. saját kérelmére nyugállomány, de 1907. 12. 23-ig a Honvéd Főtörvényszék elnöke, Budapest
- Hadjáratái:* 1848. 09. és 1849. 08. 13. között részt vett a magyar szabadságharcban, a honvédség kötelékében. Az 1859-es piemonti–francia–osztrák háborúban ezredsegédtisztként vett részt május 20-án a montebellói, majd június 24-én a solferinói csatában. Az 1866-os porosz–osztrák háborúban részese volt a július 3-án lezajlott königräzti, majd a július 22-én vívott blumenauai csatának.
- Kitüntetései:* 1859: Katonai Érdemkereszt hadidíszítménnyel; 1866: Legfelsőbb Dicsérő Elismerés; 1880: Legfelsőbb Megelégedés; 1882: Uralkodói Dicsérő Megelégedés kinyilvánítása; 1884: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1895: Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya; 1907: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; é. n.: Hadiérem, Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. és I. osztálya
- Címek és rangok:* 1867-től a Vas Megyei Honvédegylet tagja; 1879. 12. 07. magyar nemesi cím és a nemességodi nemesi előnév; 1888. 03. 26. az MTA Hadtudományi Bizottságának külső tagja; 1889. 06. 24. és 1898 között az MTA Hadtudományi Bizottságának segédtagja
- Fontosabb írásai:* –
- Lakás:* –
- Temetése, sírja:* 1912. 04. 09. Farkasréti temető, 58. (VK8.) parcella, 1. sor, 33. sír
- Megjegyzés:* fia gépészmérnökként a Telefon-Hírmondó Rt. műszaki igazgatója lett. Nyughelyét a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2012-ben a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította.

CSESZNÁK BENŐ, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Pusztamagyaród (Zala vármegye), 1845. 08. 05. – †Balatonföldvár (Somogy vármegye), 1909. 09. 27.

Apja: alispán és földbirtokos

Anyja: –

Családi állapota: nős (házasságkötés: 1874-ben)

Gyermekei: egy fiú és négy lány (Irma, Ilona, Teréz, Margit)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: 1860–62 cs.-kir. tüzérségi iskolaszázad, Olmütz; 1862–70 a szombathelyi főgimnázium (1870-ben érettségi vizsgát tett); 1872. 01. 01. – 08. 15. a pesti központi tiszti iskola, kitűnő eredménnyel; 1876–77 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, jeles eredménnyel; 1877–1879 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs

Nyelvismerete: magyar és német (tökéletes), francia (meglehetősen jó), horvát (a szolgálat igényeinek megfelelően)

Rendfokozatai: 1863. 01. 11. hadapród, 1866. 02. 01. II. osztályú hadnagy, 1866. 05. 01. I. osztályú hadnagy, 1871. 05. 01. m. kir. honvéd főhadnagy, 1875. 05. 01. m. kir. II. osztályú honvéd százados, 1877. 11. 01. m. kir. I. osztályú honvéd százados, 1883. 11. 01. m. kir. honvéd őrnagy, 1888. 05. 01. m. kir. honvéd alezredes, 1890. 11. 01. m. kir. honvéd ezredes, 1896. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1900. 11. 01. cs. és kir. altábornagy

Beosztásai: 1863. 01. 11. a cs.-kir. 14. huszárezredben, Lańcut; 1865. 07. 16. a cs.-kir. 1. huszárezredben, Radkersburg; 1867. 09. 09. tiszti rendfokozatának megtartásával a cs.-kir. 1. huszárezred szabadságolt (tartalék) állományában; 1870. 06. 26. a m. kir. honvéd lovasság szabadságolt állományában; 1870. 11. 20. a m. kir. V. honvédkerületi tiszti iskolában, Buda; 1871. 06. 01. századparancsnok a m. kir. 65. honvéd zászlóaljban, Székesfehérvár; 1871. 11. 14. századparancsnok a m. kir. 63. honvéd zászlóaljban, Buda; 1872. 03. 27. századparancsnok a m. kir. 64. honvéd zászlóaljban, Tata; 1872. 09. 20. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia ideiglenes, majd 1873. 10. 16-tól tényleges fegyvertan, szolgálati szabályzat és tereptan tanára, Budapest; 1876. 01. 01. tanári beosztása mellett még a Ludovika fegyvertisztje, Budapest; 1879. 11. 15. a m. kir. IV. honvédkerületi parancsnokságra beosztva, Pozsony; 1880. 02. 11. a m. kir. IV. honvédkerületi parancsnokság megbízott segéd tisztje, Pozsony, 1881. 11. 01. a m. kir. VI. honvédkerületi parancsnokság ideiglenes segéd tisztje, Kolozsvár; 1882. 11. 01. a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyamának harcászati, a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamának harctéri szolgálat tanára, egyúttal az utóbbi tanfolyam századparancsnoka, Budapest; 1883. 10. a Ludovika Akadémia törzstiszti tanfolyam tereptan és fegyvertan, illetve a felsőbb tiszti és a régi tisztképző tanfolyam fegyvertan tanára, Budapest; 1884 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti, az egyéves önkéntesi és szabadságolt állományú tisztképző tanfolyam fegyvertan tanára, Budapest; 1885. 08. 29. a m. kir. 78. honvéd zászlóalj parancsnoka, Nagykanizsa; 1886. 06. 30. a m. kir. 20. honvéd gyalog feldandár 2. zászlóaljának parancsnoka, Nagykanizsa; 1886. 08. 01. – 10. 31. a m. kir. V. honvédkerületi parancsnokság segéd tisztje, Buda; 1886. 11. 01. a m. kir. 20. honvéd gyalog feldandár 2. zászlóaljának parancsnoka, Nagykanizsa;

1887. 02. 27. a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokság segédtsitzje, Kassa; 1887. 07. 15. tartósan vezényelve a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályára, Budapest; 1887. 12. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium IV. ügyosztályának megbízott vezetője, Budapest; 1892. 02. 06. a m. kir. 23. honvéd gyalogezred parancsnoka, Nagyszeben; 1894. 10. 26. a m. kir. 73. honvéd gyalogdandár megbízott parancsnoka, Pozsony; 1895. 05. 01. a m. kir. 73. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Pozsony; 1895. 09. 06. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1899. 06. 21. a m. kir. I. honvédkerület parancsnoka, Pest; 1902. 07. 11. egészségügyi okokból felmentve a m. kir. I. honvédkerület parancsnoksága alól; 1902. 12. 01. nyugállomány, Budapest

Hadjáratái: 1866-ban részt vett a porosz–osztrák–olasz háború itáliai hadszínterén, a június 24-én lezajlott custozzai csatában, ahol a császári–királyi hadsereg győzelmet aratott az olaszok felett.

Kitüntetései: é. n.: Hadiérem; 1888: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1892: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1899: Katonai Érdemkereszt; 1902: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; külföldi: 1901: Perzsa Nap és Oroszlán Rend I. osztálya

Címek és rangok: –

Fontosabb írásai: A *Ludovika Akadémia Közölnye* című folyóiratban több tanulmánya is megjelent, amelyek az alábbiak: *Észleletek a tábori tüzéség leendő harcászataról és a tábori lövegeknek legújabbkori fejlődéséről* (1875. évi IX–XII. és az 1876. évi I–II. szám); *A m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia tiszti tanfolyam hallgatóinak 1883. július havában tartott gyakorlati utazása* (1884. évi I. szám); *Az Uchatius-féle hátultöltő aczélbronz tábori lövegrendszer* (1876. évi IV. szám); *Az Uchatius-ágyúk leírása és hatása a külföldi ágyúkkal összehasonlítva* (1877. évi IV. szám).

Lakás: –

Temetése, sírja: 1909. 09. 30. budapesti Farkasréti temető, 39/1. parcella 1. sor, 43/44. sír

Megjegyzés: –

NYÍRI SÁNDOR, SZÉKELYI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

* Székely (Szabolcs vármegye) 1854. 11. 07. – † Bécs (Alsó-Ausztria) 1911. 05. 05.

Apja: Nyíri (Kandel) János földbirtokos, a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke
Anyja: Korányi Amália

Családi állapot: nős (Sladecék Mária Johanna Anasztázia, házasságkötés: 1887. 11. 26., Pilsen)

Gyermekei: három fiú (Sándor, 1888. 10. 16., Vilmos Sándor, 1893. 05. 03., Jenő Antal, 1898)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: 1870–74 cs. és kir. katonai akadémia a gróf Buttler-féle alapítványi helyen, Bécsújhely (igen jó eredménnyel); 1879–81 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar, német és horvát (tökéletes), francia (kevés)

Rendfokozatai: 1874. 08. 30. hadnagy, 1879. 05. 01. főhadnagy, 1884. 11. 01. I. osztályú százados, 1891. 11. 01. őrnagy, 1894. 05. 01. alezredes, 1896. 11. 01. ezredes, 1903. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1907. 05. 01. cs. és kir. altábornagy

Beosztásai: 1874. 08. 30. a cs. és kir. 68. gyalogezredben, századszolgálat, Szolnok; 1875. 01. 01. az egyéves önkéntesi és az altisztképző iskola tanára a cs. és kir. 68. gyalogezredben, Budapest; 1876. 10. 01. zászlóaljsegédtiszt a cs. és kir. 68. gyalogezred 4., majd 1. zászlóaljában, Budapest, illetve Zimony; 1877–78 beosztása mellett a cs. és kir. 68. gyalogezred egyéves önkénteseinek tanára, Podhajec; 1879. 01. 01. a cs. és kir. 68. gyalogezred segédtiszt hivatálában, Dolnja Tuzla; 1881. 11. 01. a cs. és kir. 31. gyalogdandár vezérkari tisztje, Nagyszében; 1884. 02. 23. a cs. és kir. 40. gyalogdandár vezérkari tisztje, Bécs; 1884. 11. 01. a cs. és kir. 13. gyaloghadosztály vezérkari osztályán, Banjaluka; 1887. 04. 27. a cs. és kir. IV. térképész osztag vezérkari tisztje Lienz, Klagenfurt; 1888. 05. 01. a 8. század parancsnoka a cs. és kir. 68. gyalogezredben, Budapest; 1889. 01. 01. különleges alkalmazású százados a cs. és kir. 68. gyalogezredben, Budapest; 1891. 05. 01. a cs. és kir. 24. gyaloghadosztály vezérkari főnöke, Przemysl; 1891. 09. 07. a cs. és kir. Hadügyminisztérium elnöki osztályán, Bécs; 1892. 10. 18. a cs. és kir. hadügyminiszter szárnysegédje, Bécs; 1895. 10. 15. a 2. zászlóalj parancsnoka a cs. és kir. 39. gyalogezredben, Debrecen; 1896. 05. 01. a m. kir. 3. honvéd gyalogezred parancsnoka, Debrecen; 1899. 06. 21. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1903. 11. 03. m. kir. honvédelmi miniszter szolgálaton kívüli állományban; 1905. 06. 18. saját kérésére felmentve; 1905. 08. 16. a m. kir. V. honvédkerület parancsnoka, Székesfehérvár; 1906. 02. 17–19. teljhatalmú királyi biztos a magyar országgyűlés képviselőházának feloszlására, Budapest; 1906. 04. 16. felmentve a m. kir. V. honvédkerület parancsnoksága alól; 1906. 04. 18. a törzstisztjelölteket megítélő bizottság elnökének helyettese, Budapest; 1906. 10. 27. a cs. és kir. 25. gyaloghadosztály parancsnoka, Bécs; 1910. 04. 07. – 1911. 05. 05. a Magyar Királyi Testőrség főhadnagya és házparancsnoka, Bécs

Hadjáratai: 1878: Bosznia-Hercegovina megszállásában hadnagyként és zászlóaljsegédtisztként vett részt, több ütközetnek is részese volt (1878. 09. 14. Török-Samac, 09. 16. Gorica Brčka és Krespić, 09. 17. Nova Brčka, 09. 21. Majeвица planina)

Kitüntetései: 1877: Hadiérem; 1895: Katonai Érdemkereszt; 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1899: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1901: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1908: Katonai Jubileumi Kereszt; 1909: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; é. n.: Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje; külföldi: 1901: Perzsa Nap és Oroszlán Rend II. osztálya; 1908: Porosz Korona Rend I. osztálya

Címek és rangok: 1899. 10. 23. magyar nemesi cím (apja révén); 1901. 11. 30. a székelyi nemesi előnév; 1904. 05. 31. cs. és kir. valóságos belső titkos tanácsosi méltóság

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: 1911. 05. 08. bécsi Központi Temető

Megjegyzés: Az 1905-ben lezajlott országgyűlési választásokon a budapesti II. kerület képviselőjévé választották a Szabadelvű Párt programjával.

VAJNA BÉLA ALBERT, PÁVAI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

* Brassó (Brassó vármegye), 1854. 03. 06. – † Leibnitz (Stájerország), 1913. 04. 10.

Apja: kereskedő

Anyja: –

Családi állapot: nős (házasságkötés: 1887-ben, válás: 1901. 04. 14., házasságkötés másodszor: 1901. 10. 12.)

Gyermekei: egy fiú (1888)

Vallása: római katolikus (1901-től evangélikus)

Iskolái, végzettsége: három gimnáziumi osztály; 1871–75 cs. és kir. katonai akadémia erdélyi alapítványi helyen, Bécsújhely (kiváló eredménnyel); 1879–81 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (nagyon jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (tökéletes), francia (jó), román (szükségképpen)

Rendfokozatai: 1875. 09. 01. hadnagy, 1880. 11. 01. főhadnagy, 1885. 11. 01. I. osztályú százados, 1891. 11. 01. őrnagy, 1894. 11. 01. alezredes, 1897. 05. 01. ezredes, 1903. 11. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1908. 05. 01. cs. és kir. altábornagy

Beosztásai: 1875. 09. 01. századtitst a cs. és kir. 2. gyalogezredben, Brassó; 1877–78 és 1878–79 telén a cs. és kir. 2. gyalogezred egyéves önkéntes osztag kiképzőtisztje és zászlóaljsegédtitst; 1878. 05. 17. – 07. 14. határerődítési munkálatok irányítója az Ósánci-szorosban; 1881. 11. 01. a cs. és kir. 19. gyalogdandár vezérkari tisztje, Josefstadt; 1882. 05. 01. beosztása mellett még a táborig csendőr tanfolyam tanára, Josefstadt; 1883. 11. 01. a cs. és kir. 6. gyalogdandár vezérkari tisztje, Salzburg; 1885. 11. 01. a cs. és kir. 35. gyaloghadosztály vezérkari osztályán, Kolozsvár; 1887. 03. 05. a cs. és kir. Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1890. 11. 01. a 4. század parancsnoka a cs. és kir. 26. gyalogezredben, Esztergom; 1891. 11. 01. a cs. és kir. Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1896. 05. 01. a 2. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 23. honvéd gyalogezredben, Nagyszeben; 1896. 05. 23. a m. kir. 13. honvéd gyalogezred parancsnoka, Pozsony; 1896. 10. 02. a 4. zászlóalj parancsnoka a cs. és kir. 25. gyalogezredben, Losonc; 1898. 05. 01. a cs. és kir. 5. gyalogezred parancsnoka, Miskolc; 1902. 05. 11. a m. kir. 45. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Szeged; 1903. 11. 13. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1906. 12. 27. a m. kir. VI. honvédkerület parancsnoka, Kolozsvár; 1909. 04. 02. egészségügyi állapotára tekintettel felmentve a kolozsvári VI. honvédkerület parancsnoksága alól; 1909. 10. 01. saját kérelmére nyugállomány, Leibnitz

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1878: Hadiérem; 1890: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; 1896: Katonai Érdemkereszt; 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1900: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1902: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1908: Katonai Jubileumi Kereszt; 1909: Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje; külföldi: 1896: a Porosz Korona Rend II. osztálya

Címek és rangok: nemessége és pávai nemesi előneve 1584-ből ered

Fontosabb írásai: Két tanulmány a *Ludovika Akadémia Közlönye* hasábjain: *Az orosz hadsereg harcmódjáról, tekintettel annak szervezetére s kiképzésére* (1883); *Az orosz hadsereg lovasságának jelenlegi állapotáról* (1884. évi V. szám).

Lakás: –

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: Valószínűleg második házasságával összefüggésben tért át 1901-ben a római katolikusról az evangélikus vallásra.

BARTHELDY ISTVÁN, ZSARNÓCZAI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI CÍMZETES TÁBORSZERNAGY

* Zsarnócza (Bars vármegye), 1854. 08. 18. – † Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1929. 05. 26.

Apja: Bartheldy Antal ügyvéd, magyar királyi kerületi tábla főjegyző

Anyja: Rostaházy Mária

Családi állapota: nős (szeődemeteri Demeter Jolán, házasságkötés: 1887. 01. 15.)

Gyermekei: egy leány (Márta Etelka: 1888. 06. 01.), két fiú (Tibor: 1894. 07. 09., István: 1898. 09. 10. † 1900. 12. 14.)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: 1866–67 egy gimnáziumi osztály, Nagyszombat; 1867–70 cs. és kir. katonai felsőnevelő intézet, Kőszeg; 1870–73 cs. és kir. katonai műszaki iskola, Mährisch-Weisskirchen; 1873–77 cs. és kir. Katonai Műszaki Akadémia, Bécs (jó eredménnyel); 1888–90 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (tökéletes), szlovák (jó), francia (szükségképpen)

Rendfokozatai: 1877. 09. 01. hadnagy, 1883. 01. 01. főhadnagy, 1889. 09. 01. II. osztályú százados, 1890. 11. 01. I. osztályú százados, 1895. 11. 01. őrnagy, 1898. 05. 01. alezredes, 1901. 11. 01. ezredes, 1908. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1911. 11. 01. cs. és kir. altábornagy, 1917. 05. 13. cs. és kir. címzetes tábornagy

Beosztásai: 1877. 09. 01. a cs. és kir. 3. táborig tüzérezred 7. nehézütegében, Komárom; 1883. 05. 01. a cs. és kir. 10. táborig tüzérezredben, Bécsújhely; 1883. 09. 01. a magyar nyelv és a számtan tanára a cs. és kir. katonai alreáliskolában, Kőszeg; 1885. 09. 01. a cs. és kir. 6. hadtest tüzérezredben, Kassa; 1887. 12. 31. a m. kir. 9. honvéd gyalog féldandár 2. keretszázadában, Kassa; 1888. 11. 01. a m. kir. 13. honvéd gyalog féldandár 1. zászlóaljában, Pozsony; 1890. 10. 01. a cs. és kir. IV. hadtest vezérkari osztályán, Budapest; 1891. 10. 01. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia harcászati és hadtörténelem tanára, Budapest; 1895. 10. 01. a m. kir. 10. honvéd gyalogezred 2. zászlóaljának megbízott parancsnoka, Eger; 1895. 11. 01. a m. kir. 10. honvéd gyalogezred 2. zászlóaljának parancsnoka, Eger; 1896. 08. 01. a m. kir. I. honvédkerületi parancsnokság segédtisztje, Budapest; 1900. 03. 08. a m. kir. Honvéd Lovassági Felügyelő vezérkari főnöke, Budapest; 1901. 04. 25. a m. kir. 24. honvéd gyalogezred parancsnoka, Brassó; 1905. 07. 07. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár megbízott parancsnoka, Budapest; 1906. 12. 27. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1908. 09. 14. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia létszám feletti állományában, Budapest; 1908. 10. 05. a m. kir. 75. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Kolozsvár; 1911. 11. 01. a m. kir. III. honvédkerület parancsnoka, Kassa; 1914. 04. 04. felmentve beosztásából; 1914. 09. 01. várakozási illetékel szabadságolva, Kassa; 1915. 01. 13. az Uzsoki-csoport parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 01. 17. – 1915. 06. 12. a m. kir. 38. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka az orosz

hadszíntéren; 1916–17. a m. kir. honvédelmi miniszteri mozgó ellenőrző bizottság elnöke az I. honvédkerületben, Budapest; 1917. 07. 01. várakozási illetékekkel szabadságolva, Budapest; 1917. 09. 01. nyugállomány, Budapest

Hadjáratái: 1878: Bosznia-Hercegovina megszállásában hadnagyként vett részt, azonban ütközetbe nem került

Kitüntetései: 1879: Hadiérem, 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1901: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; 1902: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1905: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1908: Katonai Jubileumi Kereszt; 1912: Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1915: Katonai Érdemkereszt II. osztálya hadidíszítménnyel; külföldi: 1897: Porosz Vörös Sas Rend III. osztálya; 1909: Spanyol Katonai Érdemrend nagykeresztje; 1915: Német (Porosz) Vaskereszt I. és II. osztálya; 1916: Bajor Katonai Érdemrend I. osztálya kardokkal

Címek és rangok: 1916. 04. 06. magyar nemesi cím és előnév; 1920. 06. 24. az Alkotmányvédő Bizottság tagja

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: a Rákospalotai Új Köztemetőben temették el, sírja ma is ott található

Megjegyzés: –

BRAUN JÓZSEF, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI CÍMZETES LOVASSÁGI TÁBORNOK

*Nagybecskerek (Torontál vármegye), 1857. 12. 24. – † Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1918. 08. 20.

Apja: Braun Vilmos pénzügyigazgató, pénzügyi tanácsos, magyar királyi tartalékos honvéd százados

Anyja: Virányi Flóra

Családi állapot: nő (Jorkasch-Koch Julianna, házasságkötés: 1892. 04. 18.)

Gyermekei: egy fiú (István József Ferenc, 1894. 11. 25.), három lány (Elza, 1896. 08. 20., Mária, 1898. 08. 20., Júlia, 1901. 05. 04. † 1902. 09. 19.)

Vallása: evangélikus

Iskolái, végzettsége: 1867–69 katonai alsó nevelő intézet, Fehértemplom és Prerau; 1869–73 katonai felső nevelő intézet Kassa, Strass és Kőszeg; 1873–75 katonai műszaki iskola, Mährisch-Weisskirchen; 1875–76 katonai főreáliskola, Mährisch-Weisskirchen; 1876–79 cs. és kir. katonai akadémia (aláptványi helyen és jó eredménnyel), Bécsújhely; 1884–87 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (tökéletes), lengyel (meglehetősen jó), szerb (a szolgálat igényeinek megfelelően), francia (szükségképpen)

Rendfokozatai: 1879. 08. 18. hadnagy, 1884. 05. 01. főhadnagy, 1890. 11. 01. I. osztályú százados, 1896. 11. 01. őrnagy, 1900. 05. 01. alezredes, 1903. 11. 01. ezredes, 1910. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1913. 05. 01. cs. és kir. altábornagy, 1916. 11. 01. cs. és kir. címzetes lovassági tábornok

Beosztásai: 1879. 08. 18. századszolgálat a cs. és kir. 1. huszárezredben, Fehértemplom; 1886. 11. 01. a cs. és kir. 13. huszárezred 4. századában, Budapest; 1887. 11. 01. a cs. és kir. 14. lovasdandár vezérkari tisztje, Jaroslau, Rzeszów; 1890.

04. 16. a cs. és kir. 30. gyaloghadosztály vezérkari osztályán, Lemberg; 1891. 04. 15. a cs. és kir. lovashadosztály vezérkari osztályán, Jaroslau (Jarosław); 1891. 09. 01. századparancsnok a m. kir. 9. honvéd gyalogezred 4. zászlóaljában, Lőcse; 1892. 10. 01. a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokság kerületi segédtsízt helyettese, Kassa; 1895. 11. 01. fogalmazó tiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest; 1896. 11. 01. a m. kir. Honvéd Főparancsnokság 2. segédtsíztje, Budapest; 1899. 07. 19. a m. kir. Honvéd Főparancsnokság 1. segédtsíztje, Budapest; 1900. 03. 15. a m. kir. Honvéd Főparancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1906. 06. 10. a m. kir. 4. honvéd gyalogezred parancsnoka, Nagyvárad; 1908. 09. 15. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1913. 03. 01. a m. kir. 41. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka, Budapest; 1913. 03. 27. a m. kir. I. honvédkerület parancsnoka, Budapest; 1914. 07. 24. a m. kir. 40. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka a szerb hadszíntéren; 1914. 09. 21. betegszabadságon Zvornik, Dolnja Tuzla, Budapest; 1915. 01. 10. a m. kir. I. honvédkerület parancsnoka, Budapest; 1915. 03. 30. felmentve a m. kir. 40. honvéd gyaloghadosztály parancsnoksága alól; 1916. 11. 27. a m. kir. Legfelsőbb Honvéd Törvényszék elnöke, Budapest; 1917. 07. 01. várakozási illetékkal szabadságolva, de meghagyva beosztásában, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1901: Katonai Érdemkereszt (1914-től hadidíszítménnyel); 1904: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1906: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1908: Katonai Jubileumi Kereszt; 1913: Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje (1916-től hadidíszítménnyel); 1912–13. évi Mozgósítási Kereszt; 1914: Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1915: a Vöröskereszt I. osztályú Díszjelvénye hadidíszítménnyel, a Vöröskereszt Tiszti Díszjelvénye; 1917: Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel; 1918: Ezüst Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel és kardokkal

Külföldi: 1897: a Porosz Vörös Sas Rend III. osztálya; 1901: Románia Csillaga Rend parancsnoki keresztje

Címek és rangok: –

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: a budapesti Farkasréti temető, 56. (VK6.) parcella, 1. sor, 10. sírhely

Megjegyzés: A budapesti Zita Királyné Honvéd Helyőrségi Kórházban hunyt el 1918. augusztus 20-án.

SIEGLER KONRÁD, EBERSWALDI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI CÍMZETES GYALOGSÁGI TÁBORNOK

* Zics (Somogy vármegye), 1857. 09. 20. – † Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1935. 03. 22.

Apja: Adolf Carl Sieglér, császári és királyi nyugállományú őrnagy

Anyja: Petronella Anna Antonia von Zajatsik

Családi állapot: nős (első: Perczel Mária, házasságkötés: 1884-ben, † 1892. 01. 21.; második: daruvári Kacsokovics Ilona, házasságkötés: 1893-ban, † 1912. 04. 21.)

Gyermekei: első házasságából három fiú (Géza, 1885, Ferenc, 1887, János, 1891) és egy lány (Jerta, 1886), második házasságából három fiú (Konrád, 1894, István, 1898, Endre, 1905) valamint két lány (Dóra, 1896, Ilona, 1898, † 1900)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: alreáliskola három osztálya, Budapest (jó eredménnyel); 1874–77 cs. és kir. gyalogsági hadapródiskola, Bécs (jó eredménnyel)

Nyelvismerete: német és magyar (tökéletes)

Rendfokozatai: 1874. 09. 22. gyalogos, 1874. 11. 06. őrzetű, 1876. 04. 16. tizedes, 1876. 08. 16. címzetes szakaszvezető, 1877. 04. 06. címzetes őrmester, 1877. 09. 15. hadapród, 1878. 05. 01. hadnagy, 1883. 01. 01. főhadnagy, 1889. 11. 01. II. osztályú százados, 1892. 05. 01. I. osztályú százados, 1897. 11. 01. őrnagy, 1903. 05. 01. alezredes, 1906. 05. 01. ezredes, 1911. 11. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1914. 11. 01. cs. és kir. altábornagy, 1918. 05. 10. cs. és kir. címzetes gyalogsági tábornok

Beosztásai: 1874. 09. 22. századszolgálat a cs. és kir. 44. gyalogezredben, Trieszt, Plevlje; 1881. 10. 01. ezredélelmező tiszt a cs. és kir. 44. gyalogezredben, Trieszt; 1884. 05. 01. hadkiegészítő tiszt a cs. és kir. 44. gyalogezredben, Plevlje; 1889. 11. 01. a 8. század parancsnoka a cs. és kir. 44. gyalogezredben, Kaposvár; 1894. 01. 01. a 15. század parancsnoka a cs. és kir. 44. gyalogezredben, Pécs; 1896. 10. 01. századparancsnok a m. kir. 6. honvéd gyalogezredben, Szabadka; 1897. 08. 01. az 1. zászlóalj ideiglenes parancsnoka a m. kir. 6. honvéd gyalogezredben, Szabadka; 1897. 10. 25. az 1. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 6. honvéd gyalogezredben, Szabadka; 1898. 06. 01. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 6. honvéd gyalogezredben, Szabadka; 1902. 02. 21. a 2. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 5. honvéd gyalogezredben, Szeged; 1906. 11. 18. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 5. honvéd gyalogezredben, Szeged; 1907. 04. 14. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 15. honvéd gyalogezredben, Trencsén; 1907. 09. 14. a m. kir. 15. honvéd gyalogezred parancsnoka, Trencsén; 1911. 04. 30. a m. kir. 77. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Kassa; 1912. 09. 25. a m. kir. Honvéd Becsületügyi Fellebbezési Tanács elnöke, Budapest; 1913. 03. 01. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1914. 08. 01. a m. kir. 101. népfelkelő gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 01. 13. felmentve, majd a m. kir. honvédelmi miniszteri mozgó ellenőrző bizottságban; 1915. 10. 26. a m. kir. V. honvédkerület parancsnoka, Kolozsvár; 1917. 07. 01. várakozási illetékkal szabadságolva, de meghagyva beosztásában, Kolozsvár; 1919. 01. 01. nyugállomány, Budapest, Körösszakál

Hadjáratai: 1878: Bosznia-Hercegovina megszállásában hadnagyként vett részt, de ütközetbe nem került

Kitüntetései: 1878: Hadiérem; 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1899: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1905: Katonai Érdemkereszt; 1908: Katonai Jubileumi Kereszt; 1909: Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1910: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1914: Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (1917-től a kardokkal); 1917: Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel és kardokkal; külföldi: 1918: Porosz Vörös Kereszt Érem II. és III. osztálya

Címek és rangok: családja 1834. 03. 08-án kapott osztrák nemesi címet és nemesi előnevet (von Eberswald)

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: 1935. 03. 25. a Rákoskeresztúri Új Köztemető, 29. parcella, II. szakasz, 1. sor, 22-K sírhely

Megjegyzés: –

PAPP-VÁRY ELEMÉR, NEMES, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES VEZÉRŐRNAGY

* Hajdúböszörmény (Hajdu vármegye), 1870. 08. 21. – † Cinkota (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1925. 11. 02.

Apja: Papp-Váry Gyula törvényszéki bíró

Anyja: Nick Jozefa

Családi állapota: nős (Sziklay Szeréna, házasságkötés: 1901. 02. 19. Kassa)

Gyermekei: egy fiú (András), három lány (Judit, Zsuzsanna, Piroska † 1917)

Vallása: református

Iskolái, végzettsége: négy gimnáziumi osztály, Pécs; 1885–89 a Ludovika Akadémia tényleges állományú tisztképző tanfolyama, Budapest (igen jó eredménnyel); 1892–1893 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest (jó eredménnyel); 1895. 02. 01. – 1895. 05. 31. katonai vívó- és tornatanári tanfolyam, Bécsújhely (vívótanárnak alkalmas minősítés)

Nyelvismerete: magyar (tökéletes), német (a szolgálati igényeknek megfelelően), szlovák és román (szükségképpen)

Rendfokozatai: 1889. 08. 18. hadapród-tiszthelyettes, 1890. 11. 01. hadnagy, 1894. 05. 01. főhadnagy, 1900. 11. 01. II. osztályú százados, 1902. 11. 01. I. osztályú százados, 1911. 11. 01. őrnagy, 1914. 08. 01. alezredes, 1916. 11. 01. ezredes, 1922. m. kir. címzetes vezérőrnagy

Beosztásai: 1889. 08. 18. a m. kir. 19. honvéd gyalog féldandárban, Pécs, Kaposvár; 1890. 11. 01. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 19. honvéd gyalogezredben, Pécs; 1893. 12. 16. a m. kir. 21. honvéd gyalogezred ezredsegédtisztje, Kolozsvár; 1896. 10. 01. dandársegédtiszt a m. kir. 75. honvéd gyalogdandár törzsében, Kolozsvár; 1897. 01. 01. – 03. 31. beosztása mellett vívótanár az ezred egyéves önkéntes iskolában, Kolozsvár; 1898. 12. 01. a 3. század parancsnoka a m. kir. 21. honvéd gyalogezredben, Kolozsvár; 1899. 01. 01. – 03. 31. beosztása mellett vívótanár az ezred egyéves önkéntes iskolában, Kolozsvár; 1900. 02. 01. a 6. század parancsnoka a m. kir. 9. honvéd gyalogezredben, Kassa; 1902. 05. 01. a 9. század parancsnoka a m. kir. 9. honvéd gyalogezredben, Eperjes; 1903. 09. 01. a honvéd hadapródiskola torna-, vívó- és szolgálati szabályzat tanára, valamint a 2. növendék század parancsnoka, Nagyvárad, emellett 1905. 09-től a katonai ügyirány, majd 1906. 09-től még a földrajz és az illetan tanára is, Nagyvárad; 1907. 09. 01. a 4. század parancsnoka a m. kir. 19. honvéd gyalogezredben, Pécs; 1910. 09. 01. a honvéd főreáliskola szolgálati szabályzat tanára, a gyakorlati kiképzés vezetője, valamint tanulmányvezetője, Sopron; 1912. 09. 01. a szolgálati szabályzat és a gyakorlati kiképzés tanára, az akadémikus zászlóalj parancsnoka, valamint tanulmányvezető a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémián, Budapest; 1914. 08. 01. – 1915. 04. 05. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1915. 04. 11. a m. kir. 102. népfelkelő gyalogezred parancsnoka az orosz

hadszintéren; 1915. 06. 03. – 06. 10. a m. kir. 128. népfelkelő gyalogdandár ideiglenes parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 06. 17. betegszabadságon, Karlsbad; 1915. 11. 01. beosztva a m. kir. 1. honvéd pótzászlóaljhoz, a m. kir. I. honvédkerület területén található tartalékos tiszti iskolák vezetője és felügyelője, Budapest; 1917. 03. 01. –1918. 11. a m. kir. 30. honvéd pótzászlóalj parancsnoka és a m. kir. I. honvédkerületben található tartalékos tiszti iskolák vezetője és felügyelője, Budapest, majd 1918. február 15-től Kecskemét; 1919. 01. 01. nyugállomány, Budapest; 1923 végleges nyugállományba helyezés, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1908: Katonai Jubileumi Kereszt; 1910: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; 1914: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1915: Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel, Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel (1917-től kardokkal); 1917: Osztrák Császári Ferenc József Rend tiszti keresztje hadidíszítménnyel

Címek és rangok: ősi magyar nemesi címét 1754-ig tudta visszavezetni

Fontosabb írásai: –

Lakás: Budapest, VIII. kerület, József körút 63. IV. 2.

Temetése, sírja: 1925. 11. 05. a Kerepesi úti temetőben

Megjegyzés: 1921-től a Turán Mozi tulajdonosa, 1922–23-ban pedig a Magyar Mozgóképengedélyesek Országos Egyesületének elnöke.

BARTHA LAJOS, SEPSISZÉK-NAGYBOROSNYÓI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

* Kolozsvár (Kolozs vármegye), 1869. 01. 17. – † Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye), 1946. 12. 20.

Apja: ügyvéd

Anyja: –

Családi állapota: nő (házasságkötés: 1906-ban), 1925. 04. 23-án megözvegyült

Gyermekei: egy fiú (Lajos), egy lány

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: négy evangélikus főgimnáziumi osztály jeles eredménnyel, Kolozsvár; 1884–1888 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest (kiváló eredménnyel, évfolyamelsőként); 1891–1892 a Ludovika Akadémia honvéd felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest; 1892–94 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (tökéletes), román (a szolgálat igényeinek megfelelően), francia és orosz (szükségképpen)

Rendfokozatai: 1888. 08. 18. hadnagy, 1892. 05. 01. főhadnagy, 1896. 11. 01. II. osztályú százados, 1898. 05. 01. I. osztályú százados, 1905. 05. 01. őrnagy, 1908. 11. 01. alezredes, 1911. 11. 01. ezredes, 1915. 05. 01. cs. és kir. vezérőrnagy, 1918. 05. 01. cs. és kir. altábornagy

Beosztásai: 1888. 08. 18. segédtiszt a m. kir. 21. honvéd féldandárban, Kolozsvár; 1889. 12. 01. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 23. honvéd féldandár 1. zászlóaljában, Nagyszeben; 1892. 05. 01. ezredsegédtiszt a m. kir. 23. honvéd gyalogezredben, Nagyszeben;

1894. 11. 01. a cs. és kir. VII. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Temesvár; 1895. 11. 01. a cs. és kir. Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1896. 05. 01. a cs. és kir. Vezérkar Hadművelleti Irodájában, Bécs; 1896. 11. 01. fogalmazótiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 4. osztályán, Budapest; 1898. 11. 01. a 9. század parancsnoka a m. kir. 21. honvéd gyalogezred 3. zászlóaljában, Kolozsvár; 1899. 10. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztályán, Budapest; 1904. 08. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 4. osztályán, Budapest; 1905. 10. 31. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztálya vezetőjének helyettese, Budapest; 1907. 04. 19. a cs. és kir. 32. gyaloghadosztály vezérkari főnöke, Budapest; 1907. 10. 10. az uralkodó katonai irodájában, Bécs; 1912. 11. 01. a 3. zászlóalj parancsnoka a cs. és kir. 39. gyalogezredben, Debrecen; 1913. 03. 01. a m. kir. 1. honvéd gyalogezred parancsnoka, Budapest; 1914. 08. 01. a m. kir. 1. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 10. 19. betegszabadságon, Budapest; 1915. 04. 05. – 1918. 11. 25. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1916. 03. 22. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka és a Hadtudományi Kérdések Szakértői Bizottságának tagja, Budapest, Bécs; 1919. 01. 01. nyugállomány, Budapest; 1919. 08. 22. a m. kir. 5. tiszti igazolóbizottság elnöke, Budapest; 1919. 11. 16. a tábornoki becsületügyi választmány tagja, Budapest; 1920. 01. 25. a tábornoki igazoló bizottság elnöke, Budapest; 1920. 04. 01. ténylegesítve, a m. kir. Legfelsőbb Katonai Törvényszék elnöke, Budapest; 1921. 03. 19. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium ellenőrző bizottságának elnöke, Budapest; 1921. 05. 01. a m. kir. Legfelsőbb Katonai Törvényszék elnöke és a m. kir. Honvédelmi Minisztérium ellenőrző bizottságának elnöke, Budapest; 1923. 04. 01. visszahelyezve a korábbi nyugállományba, Budapest

Hadjáratái: –

Kitüntetései: 1898: Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1907: a Katonai Érdemkereszt III. osztálya; 1908: Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon, Katonai Jubileumi Kereszt; 1912: Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya (1914-től hadidíszítménnyel); 1913: Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya, 1912–13. évi Mozgósítási Kereszt; 1916: Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel, Ferenc József Emlékjel; 1917: a Vöröskereszt I. osztályú Díszjelvénye; 1918: Károly Csapatkereszt és Sebesültek Érme két sávval; külföldi: 1901: Perzsa Nap és Oroszlán Rend IV. osztálya; 1908: Bajor Katonai Érdemrend III. osztálya, a Lippei Hercegi Házirend II. osztályú Érdemkeresztje, a Spanyol Katonai Érdemrend I. osztályú keresztje, a Dán Dannebrog Rend parancsnoki keresztjének II. osztálya; 1909: Románia Csillaga Rend parancsnoki keresztje; 1910: Porosz Korona Rend II. osztálya; 1912: Bolgár Katonai Érdemrend nagytiszti keresztje gyémántdíszítménnyel; 1913: a Német Lovagrend Mária Keresztje; 1914: Bolgár Katonai Érdemrend parancsnoki keresztje; 1918: a Pápai Állam „Pro ecclesia et pontifice” Érdemkeresztje, a Porosz Vörös Kereszt Érem II. és III. osztálya

Címek és rangok: öröklött nemesi cím és előnév, a Volt Budapesti 1-es Honvédek Bajtársi Szövetségének elnöke a két világháború közötti időszakban

Fontosabb írásai: *A m. kir. „IV. Károly király” volt 1. honvéd gyalogezred története és háborús emlékalbuma.* Összeállította, szerkesztette. Budapest, 1939.

Lakás: –

Temetése, sírja: 1946. 12. 23. budapesti Kerepesi úti temető, a főváros által adományozott díszsírhelyen

Megjegyzés: 1914. 08. 30-án repesztől, 1914. 10. 19-én jobb lábszárán géppuskalövedéktől sebesült meg az orosz hadszíntéren.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bachó László, dezséri (szerk.): *A Magyar Kir. Honvéd Ludovika Akadémia története*. Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia, Budapest, 1930.
- Balla Tibor: *A Nagy Háború osztrák–magyar tábornokai. Tábornagyok, vezérezredesek, gyalogsági és lovassági tábornokok, tábornaszernagyok*. Argumentum Kiadó, Budapest, 2010.
- Balla Tibor: *A Nagy Háború osztrák–magyar tábornokai. Altábornagyok*. HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Budapest, 2019.
- Balla Tibor: *A magyar királyi Honvéd Ludovika Akadémia parancsnokai a Nagy Háború idején*. Hadtudományi Szemle, XII. évf. 2019. Különszám, 17–26. DOI: 10.32563/hsz.2019.1.ksz.1
- Barczy Zoltán – Somogyi Győző: *Királyért és hazáért*. Corvina Kiadó, Budapest, 1990.
- Barna Attila (szerk.): *Trianon 100. Tanulmányok a békeszerződés centenáriumára*. Ludovika Kiadó, Budapest, 2020.
- Berkó István (szerk.): *A magyar királyi honvédség története, 1868–1918*. M. Kir. Hadtörténelmi Levéltár, Budapest, 1928.
- Bona Gábor: *Kossuth Lajos kapitányai*. Zrínyi Kiadó, Budapest, 1988.
- Bona Gábor: *Tábornokok és törzstisztek az 1848/49. évi szabadságharcban*. Heraldika Kiadó, Budapest, 2000.
- Bölöny József – Hubai László: *Magyarország kormányai, 1848–2004*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004.
- Deseő Lajos, vitéz – Ardó Gyula (szerk.): *Erdélyi ezredek a világháborúban*. Ardó Irodalmi és Könyvkiadó Vállalat, Budapest, 1941.
- Egervári Ödön: *Magyar királyi honvéd törzstisztek albuma 51 arcképpel és életrajzzal*. I. köt. Athenaeum, Pest, 1870.
- Gerő József, dr. (szerk.): *A királyi könyvek. Az I. Ferenc József és IV. Károly király által 1867-től 1918-ig adományozott nemességek, főnemességek, előnevek és címerek jegyzéke*. Budapest, 1940.
- Hajdu Tibor: *Tisztikar és középosztály. Ferenc József magyar tisztjei*. História – MTA Történettudományi Intézete, Budapest, 1999.
- Kiss Gábor: *Tábornokok a Magyar Királyi Honvédségben, 1868–1914*. HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Budapest, 2016.
- Makai Ágnes – Héri Vera: *Kereszt, érem, csillag. Kitüntetések a magyar történelemben*. Helikon Kiadó, Budapest, 2002.
- Rada Tibor: *A Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia és a testvérintézetek összefoglalt története (1830–1945)*. I–II. Calgary–Budapest, 1998–2001.
- Siposné Kecskeméthy Klára – B. Kalavszky Györgyi: *A Ludovika gyakor és most*. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2018.